

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNANHARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT****1.1 Kemikaalin tunnistustiedot****Kauppanimi**

MIPA 2K-AKRYYLIMAALIN OHENNE (MIPA 2K-Verdünnung)

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus**1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Maalaustyö. Liuotin, ohenne..

1.2.2 Toimialakoodi

DK 29 Koneiden ja laitteiden valmistus
DM 34 Autojen ja perävaunujen valmistus
G 502 Mootoriajoneuvojen huolto ja korjaus

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

59 Maalit, lakat ja vernissat
48 Liuottimet

1.3 Valmistajan, maahantuoja tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

Oy Motoral Ab

1.3.2 Yhteystiedot

Postiosoite Valuraudantie 18
Postinumero ja -toimipaikka 0700 Helsinki
Puhelin (09) 375 41
Telefax (09) 375 4321
Y-tunnus FI 0111776-1

1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot

MIPA AG
Am Oberen Moos 1, D-84051 Essenbach
tel. 0049/8703/922-0, fax 0049/8703/922-100

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

112, yleinen hätänumero.

(09) 471977 tai (09) 4711 (keskus), Myrkytystietokeskus, Haartmaninkatu 4, 00290 HELSINKI
Huom! Postiosoite on: Myrkytystietokeskus/HYKS, PL 340, 00029 HYKS (Helsinki)

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat****2.1.1**

CAS-numero
tai muu koodi

123-86-4

2.1.2**Aineosan nimi**

n-Butyyliasetaatti

2.1.3**Pitoisuus**

50-75 %

2.1.4

Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja
muut tiedot aineosasta

R10;R66;R67
LD50/suun kautta/rotta = 10768 mg/kg, LC50/hengitysteitse /4h/rotta = 2000 ppm, LD50/ihon kautta/kani > 17600 mg/kg
EY-nro 204-658-1
R10;Xi; R36
LD50/suun kautta/rotta = 8532 mg/kg, LD50/ihon kautta/kani > 5000 mg/kg, LC0/hengityksen kautta/6h/rotta = 4345 ppm
EY-nro 203-603-9
R10;Xn; R65;Xi; R37-66-67;N; R51/53
EY-nro 265-199-0

108-65-6

2-Metoksi-1-
metyylietyliasetaatti

2,5-10 %

.64742-95-6

Kevyt aromaattinen
petrolitisle (maaöljy),
matalalla kiehuva

25-50 %

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Tuote on luokiteltu - Syttyväksi, Xn - Haitalliseksi, N - Ympäristölle vaaralliseksi: Syttyvää. Haihtuvat höyryt voivat ilman kanssa muodostaa syttyviä/räjähtäviä seoksia. Ärsyttää silmiä ja hengityselimiä. Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä. Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

4. ENSIAPUOHJEET

4.1 Erityiset ohjeet

Epäselvissä tapauksissa tai oireiden jatkuessa hakeuduttava lääkärin hoitoon (näytettävä etikettiä tai tätä käyttöturvallisuustiedotetta, mikäli mahdollista). Tajuttomalle henkilölle ei saa koskaan antaa mitään suun kautta.

4.2 Hengitys

Potilas siirrettävä raittiiseen ilmaan sekä pidettävä levossa ja lämpimänä. Jos esiintyy hengitysvaikeuksia, niin asiantuntevat henkilöt voivat antaa happea tai elvytystä. Mikäli henkilö on tajuton, on hänet asetettava kyljelleen ja toimitettava nopeasti lääkärin hoitoon.

4.3 Iho

Riisuttava tahriintuneet vaatteet heti. Iho puhdistetaan perusteellisesti saippualla tai hyväksytyllä ihonpuhdistusaineella ja runsaalla vedellä. Ihoa ei saa puhdistaa liuotin- tai ohenninaineilla.

4.4 Roiskeet silmiin

Huuhdeltava välittömästi runsaalla puhtaalla vedellä, myös silmäluomien alta, vähintään 10 minuutin ajan. Yhteydenotto lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Huuhdotaan suu vedellä. Ei saa oksennuttaa. Pidettävä levossa. Yhteydenotto välittömästi lääkäriin.

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

5.1 Sopivat sammutusaineet

Alkoholia kestävä vaahto, hiilidioksidi (CO₂), vesisumu, jauheet. Astioita jäähdytetään vesisuihkulla ja, mikäli mahdollista, siirretään pois palon läheisyydestä.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Ei saa käyttää kiinteää vesisuihkua suoraan aineeseen, koska se voi hajottaa ja levittää tulipaloa.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Syttyvää. Haihtuvat liuotinhöyryt voivat ilman kanssa muodostaa räjähtäviä seoksia. Palossa muodostuu paksua nokipitoista savua. Hajoamistuotteet voivat olla terveydelle vaarallisia.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Tulipalossa käytettävä paineilma- tai vastaavaa hengityslaitetta, täyttä suojarustusta.

5.5 Muita ohjeita

Estettävä sammutusvesien ja likaavien aineiden pääsy viemäriin tai vesistöön.

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdesta. Vältettävä höyryjen hengittämistä. Käytettävä henkilökohtaista suojarustusta, katso kohta 8.2. Poistettava kaikki sytytyslähteet.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Ei saa päästää leviämään viemäriin, maaperään tai vesistöön. Tukitaan vuoto, estetään leviäminen mm. patoamalla imeytysaineella. Jos leviämistä on tapahtunut, on ilmoitettava paikallisille viranomaisille.

6.3 Puhdistusohjeet

Vuoto peitetään inertillä huokoisella aineella (esim. hiekka, silikageeli, yleinen sideaine), kootaan kipinöimättömiä välineitä käyttäen kannellisiin astioihin. Puhdistettava likaantunut pinta pesuaineella, vältettävä liuottimien käyttöä.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsittely

Varottava aineen joutumista iholle tai silmiin. Vältettävä höyryn tai ruiskutussumun hengittämistä. Ei saa syödä, juoda tai tupakoida ainetta käsiteltäessä. Peseydyttävä hyvin tuotteen käsittelyn jälkeen. Hätä- ja silmäsuihku tai muu vastaava vedensaanti tarpeen työpaikalla ja varastointitiloissa. Hyvä ilmanvaihto, mieluiten kohdeimu käsittelypaikoilla. Ilmastoinnin tulee olla riittävän tehokas pitämään ainepitoisuudet työilmassa työskentelyalueilla selvästi alle kohdassa 8.1 mainittujen pitoisuuksien. Eristettävä avoliekeistä, kuumista pinnoista ja sytytyslähteistä. Liuotinainehöyryt ovat ilmaa painavampia ja voivat levitä laajalti lattioita myöden ja mahdollisesti syttyä kaukanakin aineen käsittelypisteestä. Estettävä varotoimenpitein staattisen sähkön aiheuttamaa kipinöintiä esim maadoittamalla laitteistot. Tuotteessa saattaa muodostua staattinen varaus. Siirrettäessä toiseen astiaan on aina käytettävä maadoitusjohtoa. Käytettävä kipinöimättömiä välineitä ja räjähdyssuojattuja laitteistoja. Lattioiden tulee olla sähköä johtavia.. Ainetta käsittelevien tulee käyttää sähköistymättömiä vaatteita sekä antistaattisia jalkineita. Astian tulee olla tiiviisti suljettuna silloin, kun ainetta ei käytetä. Astiaa ei saa koskaan tyhjentää painetta käyttäen.

7.2 Varastointi

Säilytettävä astiat tiiviisti suljettuna kuivassa ja viileässä, hyvin ilmastoidussa paikassa erillään lämpölähteistä ja suorasta auringonpaisteesta, hapettimista, voimakkaasti happoisista tai emäksisistä aineista. Säilytettävä alkuperäispakkauksessaan tai samasta materiaalista tehdyssä astiassa. Suojattava pakkaselta. Estettävä asiattomien pääsy alueelle. Avatut astiat tulee sulkea huolellisesti ja säilyttää pystyasennossa vuotojen estämiseksi.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot

8.1.1 HTP-arvot

123-86-4	n-Butyyliasetaatti	150 ppm (8 h) 720 mg/m ³ (8 h)	200 ppm (15 min) 960 mg/m ³ (15 min)
108-65-6	2-Metoksi-1-metyylietyliasetaatti	suositus: 50 ppm (8 h) 270 mg/m ³ (8 h)	100 ppm (15 min) 550 mg/m ³ (15 min)
.64742-95-6	Kevyt aromaattinen petrolitisle (maaöljy), matalalla kiehuva	240 mg/m ³ (8 h)	360 mg/m ³ (15 min)

8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja

Valmistaja: CAS-nro 64742-95-6 Teollisuusbenssiini (maaöljy), matalalla kiehuva, kevyt aromaattinen MAK 50 ppm.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta

Suojaimet on valittava käsittelyn laadun ja käsiteltävän aineen määrän mukaan. Suojakäsineiden ja -vaatteiden materiaalien läpäisevyys on selvitettävä suojainten valmistajalta.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Ellei ilmastointi ole riittävää, on käytettävä hengityssuojainta. Lyhyissä työvaiheissa tai matalissa pitoisuuksissa voidaan käyttää esim. A-suodattimella varustettua hengityssuojainta. Voimakkaissa tai pitkäaikaisissa altistuksissa on käytettävä raitisilmasuojainta tai vastaavaa.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Liuottimenkestävät käsineet. Suojavoiteiden käyttö on suositeltavaa, mutta ne on levitettävä iholle ennen työskentelyn alkua.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Tiiviisti asettuvat suojalasit tai kasvosuojain

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Luonnonkuiduista, esim. puuvillasta, tai kuumuudenkestävästä synteettikuidusta tehdyt antistaattiset suojavaatteet. Iho on kosketuksen jälkeen puhdistettava huolellisesti. Riisuttava ja pestävä tahriintuneet vaatteet sekä käsineet ennen seuraavaa käyttöä.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Ei saa päästää leviämään viemäriin, maaperään tai vesistöön.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

- 9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**
Värillinen neste, ominainen haju.
- 9.2 Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot**
- 9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue** 126 °C
- 9.2.3 Leimahduspiste** 30 °C DIN 53213
- 9.2.5 Räjähdysominaisuudet**
- 9.2.5.1 Alempi räjähdysraja** 0,8 til. %
- 9.2.7 Höyrynpaine** 6 mbar
- 9.2.8 Suhteellinen tiheys** 880 kg/m³ (20 °C)
- 9.2.9 Liukoisuus**
- 9.2.9.1 Vesiliukoisuus** Ei liukene
- 9.2.11 Viskositeetti** 11 s (20 °C, 4 mm) DIN 53211
- 9.3 Muut tiedot**
Syttymislämpötila 315 °C.
Liutinpitoisuus on 100 %, kiinteätä 0 %. Kiinteän tilavuus 0 l/100 kg.
V.O.C.-pitoisuus 883,043 g/l DIN ISO 11890.

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

- 10.1 Vältettävät olosuhteet**
Avoliekki tai muu sytytyslähde. Haihtuvat liuotinhöyryt voivat ilman kanssa muodostaa syttyviä seoksia. Stabiili suositelluissa käsittely- ja varasto-olosuhteissa.
- 10.2 Vältettävät materiaalit**
Pidettävä erillään voimakkaasti happoisista tai emäksisistä aineista sekä hapettimista eksotermisen reaktion estämiseksi.
- 10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet**
Korkeissa lämpötiloissa ja palossa muodostuu mm. hiilen ja typen oksideja.

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

- 11.1 Välitön myrkyllisyys**
Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
Tuotteesta itsestään ei ole myrkyllisyystietoja, mutta tuotteen sisältämien aineosien myrkyllisyystietoja on esitetty kohdassa 2.1.4.
- 11.2 Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys**
Ärsyttää silmiä ja hengityselimiä. Aerosolit ja höyryt voivat ärsyttää silmiä ja hengityselinten limakalvoja.
- 11.3 Herkistyminen**
Ei tiedossa
- 11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys**
Jatkuvassa tai toistuvassa ihokosketuksessa tuote voi poistaa ihon luontaista suojarasvaa ja aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua, ärsytysihottumaa, imeytyä ihon lävitse.
- 11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin**
Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. HTP-arvoja suurempien liuotinainepitoisuuksien hengittäminen voi aiheuttaa terveyshaittoja, kuten limakalvojen ärsytystä, keskushermosto-, maksa ja munuaisvaurioita. Oireina voivat olla päänsärky, väsymys, lihasheikkous, unisuus, horros ja ääritapauksissa tajuttomuus.
Roiskeet silmiin voivat aiheuttaa punoitusta, kivelyä sekä mahdollisesti ohimeneviä vaurioita.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1 Ekotoksisuus**
- 12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

Tuotteesta sellaisenaan ei ole tietoja. n-Butyyliasetaatti: on haitallista, esim. LC50/96h/iso aurinkoahven (Lepomis macrochirus, bluegill sunfish) = 100 mg/l, EC50/24h/lehtijalkainen (Artemia salina, brine shrimp) = 150 mg/l, EC50/24h/vesikirppu (Daphnia magna) = 72-205 mg/l, EC50/72h/levä (Scenedesmus suspicatus) = 575 mg/l. 2-Metoksi-1-metyylietyyliasettaatti: Aine on käytännöllisesti katsoen myrkytöntä kaloille (LC50 > 100 mg/l) sekä selkärangattomille vesielioille (LC50 > 100 mg/l), esim. LC50/96h/kirjolohi (Salmo gairdneri, rainbow trout) = 100 mg/l, EC50/48h/vesikirppu (Daphnia magna) = 468 mg/l. Kevyt aromaattinen petrolitisle (maajöljy), matalalla kiehuva: Myrkyllistä vesielioille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä. LC50/kala = 1-10 mg/l.

12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille

n-Butyyliasetaatti: EC50/18h/bakteeri (Pseudomonas putida) = 959 mg/l

12.2 Liikkuvuus

Tuote on liukenematon ja kelluu veden pinnalla.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus

12.3.1 Biologinen hajoavuus

Tuotteesta sellaisenaan ei ole tietoja.

n-Butyyliasetaatti: Biologisesti helposti hajoava, BOD₅/ThOD = 98%.

2-Metoksi-1-metyylietyyliasettaatti: Biologinen hajoavuus 100 % 8 vuorokaudessa (OECD302 B).

Biokemiallinen hapenkulutus 5 päivän aikana (BOD₅) = 0,36 mg O₂/g.

Kevyt aromaattinen petrolitisle (maajöljy), matalalla kiehuva: Ei ole helposti biohajoavaa.

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus

n-Butyyliasetaatti: Hajoaa nopeasti ilmassa fotokemiallisesti,

12.4 Biokertyvyyspotentialiaali

n-Butyyliasetaatti: Ei kertyne elioihin, Biokonsentraatiotekijä (BCF) 4,0 - 14 (arvio). log B_w = 1.73-1,82.

2-Metoksi-1-metyylietyyliasettaatti: log B_w = 0,43

Kevyt aromaattinen petrolitisle (maajöljy), matalalla kiehuva: Voi kertyä.

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

Ei saa päästää leviämään viemäriin, maaperään tai vesistöön. Vesiluokitus WGK 2 = vesiympäristöä vaarantava (Saksa, Wassergefährdungsklasse)

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Hävitetään ongelmajätteenä paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti esim. toimittamalla sopivaan ongelmajätteen käsittelylaitokseen, jolla on vastaavilta viranomaisilta lupa (Ekokem Oy).

Valmistajan antama jätekoodinumero: 140603 = orgaanisten liuottimien jätteet, jäähdytysaineet sekä aerosolien ja vaahtomuovien ponnekaasut - muut liuottimet ja liuotinseokset.

Tyhjät säiliöt on hävitettävä säädösten mukaisesti.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1263
14.2	Pakkausryhmä	III
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	30
14.3.2.1	ADR/RID-Varoituslipukkeet	3
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	1263 Maalien kaltaiset aineet, sisältää butyyliasetaattia ja hiilivetytislettä.
14.3.4	Muita tietoja	Luokituskoodi F1. Rajoitettu määrä LQ7
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3
14.4.2	Oikea tekninen nimi	Paint related material, contains flammable liquid
14.4.2.3	Pakkausryhmä	III
14.4.2.4	Merta saastuttava aine	yes
14.4.2.6	IMO-Varoituslipukkeet	3
14.5	Ilmakuljetukset	

14.5.1	ICAO/IATA-luokka	3 III
14.5.2	Oikea tekninen nimi	Paint related material, contains flammable liquid
14.5.2.1	ICAO-Varoituslipukkeet	3
14.5.3	Muita tietoja	IATA-ohjeet tarkistetaan vuosittain. Ota yhteys toimittajaan tai lentorahtitoimistoon.

15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

15.1 Varoitusetiketin tietoja

15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi

Xn	Haitallinen
N	Ympäristölle vaarallinen

15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet

n-Butyyliasetaatti
2-Metoksi-1-metyylietyyliasetatti
Kevyt aromaattinen petrolitisle (maaöljy), matalalla kiehuva

15.1.3 R-lausekkeet

R10	Syttyvää.
R36/37	Ärsyttää silmiä ja hengityselimiä.
R65	Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
R66	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
R51/53	Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

15.1.4 S-lausekkeet

S2	Säilytettävä lasten ulottumattomissa.
S23	Vältettävä höyryn hengittämistä.
S24	Varottava kemikaalin joutumista iholle.
S26	Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä (15 min ajan) ja mentävä lääkäriin.
S51	Huolehdyttävä hyvästä ilmanvaihdosta.
S62	Jos kemikaalia on nielty, ei saa oksennuttaa: hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

16. MUUT TIEDOT

16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista

R10	Syttyvää.
R36	Ärsyttää silmiä.
R36/37	Ärsyttää silmiä ja hengityselimiä.
R37	Ärsyttää hengityselimiä.
R51/53	Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R65	Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
R66	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.2 Koulutusohjeet

Palavien nesteiden käsittely. Haitallisten aineiden käsittely. Ärsyttävien aineiden käsittely. Ympäristölle vaarallisten aineiden käsittely.

16.4 Lisätiedot

Kohdassa 1.3.1 mainittu yhtiö.

16.5 Käytetyt tietolähteet

Ewa-KTT: 1) Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote 27.01.2003 2) Tiedotteen laatimishetkellä voimassa oleva vaarallisia kemikaaleja ja niiden tiekuljetusta sekä käyttöturvallisuustiedotetta koskeva lainsäädäntö 3) Finnish Environment Institut: Environmental Properties of Chemicals, 2000. 4) IUCILID CD-ROM, year 2000 edition. Public data on high volume chemicals

Päiväys

Allekirjoitus